

בענין:

חיים דמרי

נושא תעודת זהות מס' 006795033
מרחוב כנרת 45/49, אשדוד 77700

על-ידי באי-כוחו משרד עורכי-הדין גיל רון, קינן ושות'
וכן על-ידי באי-כוחו משרד עוה"ד אביעד, סרן ושות'
שכתובתם תהא אצל גיל רון, קינן ושות'
מרחוב ויצמן 32 (בית לסינ), תל-אביב 62091
מס' טלפון: 03-6967676; מס' פקס': 03-6967673

המבקש

- נ ג ד -

בנק מזרחי-טפחות בע"מ

חברה ציבורית מספר 520000522
משדרות רוטשילד 13, תל אביב 66881

המשיב

בקשה לאישור תובענה ייצוגית

בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006

בית-המשפט הנכבד מתבקש כדלקמן:

- א. לאשר למבקש להגיש תובענה ייצוגית נגד המשיב, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: חוק תובענות ייצוגיות), ולהורות בקשר לתובענה הייצוגית כאמור להלן;
נוסח התובענה הייצוגית אשר מבוקש להגיש מצורף לבקשה זו כנספח 1;
- ב. לקבוע, בהתאם לסעיפים 10 ו-14(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, כי התביעה תוגש בשם כל לקוחות המשיב אשר בתיק ההוצאה לפועל שהמשיב מנהל או ניהל נגדם, בוצע תשלום לידי המשיב שלא באמצעות מערכת ההוצאה לפועל, אשר ביחס אליו המשיב מסר דיווח אודות הקטנת חוב לאחר המועד שנמסר לו התשלום, או לא מסר דיווח, עד יום הגשת התביעה הייצוגית לאחר אישורה, ולחילופין בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע הגדרה אחרת לקבוצה;
- ג. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, כי המבקש יהיה התובע הייצוגי ובאי-כוחו החתומים על בקשה זו יהיו באי-הכח המייצגים;
- ד. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(3) לחוק תובענות ייצוגיות, כי עילות התביעה הן הטעיה לפי סעיף 3 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 (להלן: חוק הבנקאות); הפרת חובה חקוקה לפי סעיף 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: פקודת הנזיקין); רשלנות לפי סעיף 35 לפקודת הנזיקין; הפרת הסכם והטעיה לפי חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 (להלן: חוק החוזים) וחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חובה), תשל"א-1970 (להלן: חוק החוזים תרופות); עשיית עושר ולא במשפט לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט, תשל"ט-1979 (להלן: חוק עשיית עושר ולא במשפט); הפרת החובה לנהוג בתום לב ובדרך מקובלת בקיום חיוב חוזי לפי סעיף 39 לחוק החוזים; הפרת חובת האמון המוגברת החלה על המשיב כבנקאי; וכל עילה אחרת שעולה מן העובדות המופיעות בבקשה זו;
- ה. לקבוע, בהתאם לסעיף 14(א)(4) לחוק תובענות ייצוגיות, כי הסעד בתובענה הייצוגית יהיה כדלקמן:
- (1) צו, המורה למשיב למסור דיווח אודות הקטנות חוב, בגין תשלומים שלא דווח אודותם ללשכת ההוצאה לפועל;
  - (2) צו, המורה למשיב להגיש דיווח מתקן אודות הקטנות חוב שבוצעו אך המשיב דיווח עליהן באיחור, והזיכוי בגין תקופת האיחור בדיווח - היינו התקופה שבין ביצוע התשלום ובין הדיווח אודותיו - בוצע לפי שיעורי ריבית ומועדי הצטברות ריבית אשר שונים מאלה שחלו במהלך אותה תקופה על החוב;
  - (3) צו, המורה על השבת הכספים שנגבו כתוצאה מדיווח אודות הקטנות חוב באיחור ושלא לפי שיעור הריבית ומועדי הצטברות הריבית החלים על קרן החוב, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום ביצוע החיוב;
  - (4) צו, המורה למשיב למסור בתיקי ההוצאה לפועל דיווח אודות הקטנת חוב תוך שבעה ימים מהמועד שבו יתקבל אצל המשיב או אצל באי-כוחו תשלום;

(5) צו, המורה למשיב לכלול בדיווח אודות הקטנת חוב את הנתונים אודות שיעורי הריבית ומועד הצטברותה על הקרן אשר חלים על קרן החוב, היינו לציין את מספר הסימון של קרן החוב (מספר 301) ואת כלל הקרן החל על קרן החוב (כלל מס' 07 – ריבית המצטברת כל שלושה חודשים);

(6) צו, המורה על מינוי בעל תפקיד מטעם בית-המשפט הנכבד, אשר יפקח על ביצוע פסק-הדין, תיקון הרישומים בתיקי ההוצאה לפועל והשבת הכספים ללקוחות, וכן יפקח על ביצוע כל סעד אחר שיינתן לטובת הקבוצה;

(7) כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, בהתאם לסעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות;

ו. להורות, בהתאם לסעיף 25 לחוק תובענות ייצוגיות, כי ההחלטה בבקשה זו תפורסם באופן שייקבע על-ידי בית-המשפט הנכבד, לרבות משלוח הודעות אישיות ללקוחות המשיב;

ז. לאשר, בהתאם לסעיף 13 לחוק תובענות ייצוגיות, את התובענה כתובענה ייצוגית, בכל שינוי שבית-המשפט הנכבד יחליט עליו ביחס לבקשה, הכל כפי שייראה בעיני בית-המשפט הנכבד ראוי לשם הבטחת ניהול הוגן ויעיל של התובענה הייצוגית; וכן

ח. לחייב את המשיב בהוצאות.

חלק ראשון - מבוא

1. המשיב מנהל תיקי הוצאה לפועל נגד הלקוחות. פעמים רבות המשיב מקבל מהחייב תשלומים על חשבון החוב שלא דרך תיק ההוצאה לפועל, כגון תשלום ישירות לחשבון הבנק, או לעורכי-הדין של המשיב. על המשיב לדווח ללשכת ההוצאה לפועל על הקטנת החוב, על מנת שהרישום בתיק ישקף את החוב האמיתי. פעמים רבות המשיב אינו מדווח אודות התשלומים שבוצעו, או מדווח באיחור, לעתים איחור של חודשים ואף שנים. הדבר נעשה בניגוד לדין וגורם להטעיה של הלקוחות. זוהי עילת התביעה הראשונה.

2. כאשר המשיב מדווח באיחור אודות הקטנת חוב, הלקוח מזוכה ברבית, בגין התקופה שבין מועד התשלום ומועד הדיווח אודותיו. חיוב זה מכונה ברישומי ההוצאה לפועל "הפרש בשערוך סכום בהקטנת חוב". הזיכוי צריך להעמיד את הלקוח במצב שבו הוא היה נמצא, לו דווח התשלום במועד ביצועו. לצורך זה יש לחשב את הרבית בהתאם לשיעור הרבית שחל בתיק ההוצאה לפועל על החוב שהוקטן.

3. המשיב אינו נוהג כך. הוא מוסר דיווח שגוי. כאשר הוא מדווח על הקטנת החוב - הוא אינו מציין בטופס הקטנת החוב את הנתונים הנדרשים על מנת שהלקוח יזוכה ברבית בנקאית, כלומר רבית באותו שיעור שבו הלקוח חוייב בתקופה שבין התשלום והדיווח. כתוצאה מכך, הלקוח מזוכה בגין הסכום ששולם על-ידו ברבית בשיעור נמוך יותר מן הרבית שהצטברה על החוב בתקופת האיחור בדיווח. בדרך זו נגרם ללקוחות נזק, והמשיב מתעשר שלא כדין. זוהי עילת התביעה השנייה.

4. נוצר מצב שאינו מתקבל על הדעת - תיקי ההוצאה לפועל שהמשיב מנהל מראים יתרה לא נכונה, כל אימת שמבוצע בהם תשלום ישירות למשיב או לבאי-כוחו, ולא באמצעות לשכת ההוצאה לפועל.

5. התביעה הייצוגית אשר מבוקש להגיש נועדה לתקן את האופן בו המשיב מדווח על תשלומים שבוצעו לו על חשבון החוב, ולדאוג כי הלקוח יזוכה ברבית בשיעור נכון. בנוסף, ביחס לתשלומים שבוצעו בעבר, כמו המקרה של המבקש, על המשיב למסור דיווחים מתקנים, ולהשיב את הכספים שהוא גבה שלא כדין.

6. זהו מקרה מתאים ביותר לניהול תובענה ייצוגית. המשיב מנצל לרעה את העובדה שמדובר בחייבים שאינם מודעים לנעשה בתיקי ההוצאה לפועל, ואין בידם אמצעים לערוך בירור מקצועי ולנהל הליך משפטי לתיקון המעוות. המשיב מטעה את החייבים ונהנה מגבייה בלתי-חוקית. המשיב מתעשר שלא כדין, תוך התנערות מוחלטת מן הדין ומן החובות המיוחדות החלות עליו כבנקאי. רק הליך של תובענה ייצוגית יכול להשיג תיקון של עוול זה.

חלק שני - עילת התביעה הראשונה - המשיב מאחר במסירת דיווח אודות הקטנת חוב ומטעה את הלקוחות

7. המשיב הוא תאגיד בנקאי. המשיב נוקט הליכים משפטיים נגד לקוחות החייבים לו כספים, ומנהל נגדם תיקי הוצאה לפועל לגביית החוב. הלקוחות החייבים בתיקי ההוצאה לפועל מבצעים מעת לעת תשלומים על חשבון החוב. לעתים התשלומים מבוצעים בהתאם ליתרה המופיעה ברישומי תיק ההוצאה לפועל. התשלום יכול להתבצע באמצעות לשכת ההוצאה לפועל.

8. פעמים רבות הלקוחות מבצעים תשלום ישירות למשיב או לבאי-כוחו. תקנה 17א' (א) לתקנות ההוצאה לפועל, תשי"ט-1979 (להלן: תקנות ההוצאה לפועל) קובעת כי "זוכה ידווח ללשכת ההוצאה לפועל על כל תקבול שקיבל על חשבון החוב, שלא באמצעות; דיווח כאמור יימסר ללשכה תוך שבעה ימים מקבלת התקבול".

9. המשיב מפר הוראה זו. הוא אינו מוסר דיווחים במועד. מדובר באיחור אשר לעתים מגיע לתקופה של חודשים ושנים. כתוצאה מכך נוצר פער בין החוב האמיתי - אשר אינו מתועד בשום מקום - ובין החוב הרשום בתיק ההוצאה לפועל. החייב אינו יכול לקבל מידע נכון אודות גובה חובו, והטעיה זו גורמת לו לבצע תשלומים ביתר. זהו מצב חמור ביותר.

10. המבקש הוא לקוח של המשיב. ביום 20 בפברואר 1994 המשיב פתח נגד המבקש, רעייתו ואחרים, שהיו ערבים לחוב, תיק הוצאה לפועל, בגין חוב שנוצר בחשבון הלוואה המובטחת במשכנתא (תיק מס' 01-12926-94-4). התיק נפתח על-פי פסק-דין כספי מיום 4 בפברואר 1994. נגד המבקש מתנהלים תיקי הוצאה לפועל נוספים.

מסמך פתיחת תיק ההוצאה לפועל ופסק-הדין מצורפים לבקשה זו כנספח 2.

תדפיס של תיק הוצאה לפועל מס' 01-12926-94-4 ומסמכים נוספים הקשורים אליו מצורפים לבקשה זו כנספח 3.

11. במהלך השנים המבקש ביצע עשרות תשלומים למשיב, בגין החוב. מדובר במאות אלפי ש"ח. תשלומים רבים בוצעו בשנים 1994 עד 2000. הצדדים ניהלו משא ומתן בנוגע לחוב. בשנת 2008 נחתם הסכם פשרה.

12. במשך מספר שנים המשיב לא טרח לדווח ללשכת ההוצאה לפועל על הקטנת החוב בגין התשלומים שהוא קיבל. כך למשל, תשלומים שבוצעו בשנים 1994 עד 2000 דווחו רק בשנת 2001 (ראו תדפיס תיק ההוצאה לפועל, נספח 3 לבקשה זו, שורות 45 עד 185).

13. כך אירע גם בתיק הוצאה לפועל אחר שנפתח ביום 30 באפריל 1994 נגד המבקש ורעייתו בגין אותו חוב - תיק משכנתא (תיק מס' 01-31297-94-6; להלן: תיק המשכנתא). גם בתיק זה הדיווח אודות הסכומים ששולמו לידי המשיב בוצע באיחור של שנים. כך, רק בשנת 2000 המשיב דיווח על תשלומים שבוצעו שנים 1994-1997 (ראו תדפיס התיק, שורות 7 עד 75). לאחרונה המשיב הקטין את החוב בתיק זה, בשיעור ניכר. הדבר נעשה עקב סיבה שאינה קשורה לנושא הנדון בבקשת האישור.

מסמכי פתיחת תיק המשכנתא מצורפים לבקשה זו כנספח 4.

תדפיס תיק המשכנתא ומסמכים נוספים קשורים מצורפים לבקשה זו כנספח 5.

14. מספר תשלומים שהמבקש ביצע לידי המשיב לא דווחו בתיק ההוצאה לפועל כלל. יש תשלומים שדווחו רק בתיק המשכנתא, ולא בתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק-דין, על אף שמדובר באותו חוב. כך, כל התשלומים שבוצעו על-ידי המבקש לאחר יום 10 ביולי 2000 לא דווחו בתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק-הדין. תשלומים אלה דווחו רק בתיק המשכנתא. מדובר ב-99 תשלומים שבוצעו ועדיין לא דווחו, בסכום כולל נומינלי של 345,417.36 ש"ח (שורות 158-361 לתדפיס תיק המשכנתא, נספח 5 לבקשה זו). תשלומים אחרים שהמבקש ביצע דווחו רק בתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק-הדין ולא בתיק המשכנתא (ראו לדוגמה שורות 45-60 בתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק הדין).

15. כתוצאה ממחדלי המשיב, יתרת החוב שהיתה רשומה בתיקי ההוצאה לפועל במשך כל אותן שנים לא היתה נכונה, ולא ניתן היה לדעת מהו החוב האמיתי. גם עתה יתרת החוב אינה נכונה, והמבקש ורשם ההוצאה לפועל אינם יכולים לדעת מהו החוב האמיתי.

16. זו התנהלות חמורה ביותר – המשיב מדווח באיחור רב אודות הקטנות חוב של לקוחותיו, והוא מטעה

בכך את הלקוחות ואת רשם ההוצאה לפועל.

חלק שלישי - עילת התביעה השניה - הלקוחות אינם מזוכים ברבית לפי מועד התשלום שהם מבצעים

17. בתיקי ההוצאה לפועל קרן החוב מסומנת במספר 301. על קרן החוב בתיקי ההוצאה לפועל שהמשיב מנהל נגד לקוחותיו חלה ריבית בנקאית. לפי רישומי מערכת ההוצאה לפועל, ריבית זו מחושבת בטבלה מס' 117 (שיעורי הריבית של המשיב). בנוסף, על קרן החוב חל כלל קרן מס' 07, אשר חל על ריבית בנקאית - ריבית ללא הפרשי הצמדה, אשר נצברת אחת לשלושה חודשים. על החוב בגין הוצאות ושכר טרחה חלה ריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 (להלן: חוק פסיקת ריבית והצמדה), וכן חל כלל קרן מס' 03, היינו הפרשי הצמדה וכן ריבית משפטית אשר נצברת אחת לשנה.
18. במקרה של איחור בדיווח אודות הקטנת חוב, הלקוח מקבל זיכוי בגין התקופה שבין מועד ביצוע התשלום ובין הדיווח אודותיו. בתיק ההוצאה לפועל נרשם הזיכוי תחת השם "הפרש בשיערוך סכום בהקטנת חוב" (ראו לדוגמה שורה 46 בתיק ההוצאה לפועל, נספח 3 לבקשה זו).
19. על מנת שהלקוח יקבל זיכוי לפי אותה ריבית אשר חלה על קרן החוב, על המשיב לציין בדיווח על הקטנת החוב את מספר קרן החוב (מס' 301) ואת כלל הקרן (מס' 07). המשיב אינו פועל כך. כתוצאה מכך מבוצע זיכוי בסכום נמוך מהסכום שהלקוחות זכאים לקבל. להמחשת הענין, נציג מספר דוגמאות מתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק-הדין ומתיק המשכנתא:
- 19.1. ביום 1 ביולי 1998 המבקש שילם סכום של 148 ש"ח למשיב. תשלום זה לא בוצע באמצעות לשכת ההוצאה לפועל. רק ביום 16 במאי 2001 המשיב מסר דיווח אודות תשלום זה. בטופס הדיווח המשיב לא ציין את מספר הקרן (מספר 301). כתוצאה מכך ההפרש בשיערוך סכום בהקטנת חוב לא חושב לפי שיעורי הריבית הבנקאית אשר חלה על קרן החוב, אלא בשיערוך נמוך יותר, לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, או בשיעור קרוב לכך. בתדפיס ההוצאה לפועל מסומן כי הקטנת החוב בוצעה לפי קרן מס' 0 ולא לפי קרן מס' 301 (ראו שורות 149-150 בתדפיס תיק ההוצאה לפועל, נספח 3 לבקשה זו). לפי הריבית הבנקאית אשר חלה על קרן החוב (קרן מס' 301) בהתאם לטבלה מס' 117 ולכלל הקרן מס' 07, ההפרש בשיערוך סכום בהקטנת חוב, כלומר הסכום בו זוכה המבקש, היה צריך לעמוד על 121.8 ש"ח. בפועל חושב סכום נמוך יותר - 37 ש"ח בלבד, והמבקש זוכה בהתאם.
- טופס הקטנת חוב מיום 16 במאי 2001 מצורף לבקשה זו כנספח 6.
- טפסי הקטנת חוב מתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק-דין מצורפים לבקשה זו כנספח 7.
- תחשיב שנערך באמצעות תוכנת עודכנית מצורף לבקשה זו כנספח 8.
- 19.2. ביום 29 בפברואר 1996 המבקש שילם למשיב סכום של 5,000 ש"ח. תשלום זה לא בוצע באמצעות לשכת ההוצאה לפועל. המשיב דיווח אודות הקטנת החוב רק ביום 16 במאי 2001 (שורות 107-108 לתדפיס תיק ההוצאה לפועל, נספח 3 לבקשה זו). גם במקרה הזה המשיב לא דיווח כראוי, ולא ציין את מספר קרן החוב. עקב כך ההפרש בשיערוך סכום בהקטנת חוב חושב לפי ריבית משפטית, ולא לפי ריבית בנקאית. המבקש זוכה בסכום של 3,368.09 ש"ח בלבד במקום סכום של 10,972.71 ש"ח.
- תחשיב שנערך באמצעות תוכנת עודכנית מצורף לבקשה זו כנספח 9.

19.3. ביום 17 ביולי 2001 המבקש שילם סכום של 6,000 ש"ח למשיב. גם תשלום זה לא בוצע באמצעות לשכת ההוצאה לפועל. רק בחלוף חמש שנים, ביום 1 במאי 2006, המשיב מסר דיווח אודות הקטנת החוב בתיק המשכנתא. ושוב, בטופס הדיווח המשיב לא ציין את מספר קרן החוב ואת כלל הקרן. כתוצאה מכך ההפרש בשערוך סכום בהקטנת חוב לא חושב לפי שיעורי הריבית הבנקאית אשר חלה על קרן החוב (מספר 301) לפי טבלה 117, אלא בשיעור נמוך יותר, לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, או בשיעור קרוב לכך. בתדפיס ההוצאה לפועל מסומן כי הקטנת החוב בוצעה לפי קרן מסי 0 ולא לפי קרן מספר 301 (ראו שורות 186-187 בתדפיס תיק המשכנתא, נספח 5 לבקשה זו). עקב כך המבקש זוכה בסכום של 3,596.57 ש"ח בלבד, במקום בסכום של 5,378.96 ש"ח.

טופס הקטנת חוב מיום 1 במאי 2006 מצורף לבקשה זו כנספח 10.

טפסי הקטנת החוב מתיק המשכנתא מצורפים לבקשה זו כנספח 11.

תחשיב שנערך באמצעות תוכנת עודכנית מצורף לבקשה זו כנספח 12.

19.4. ביום 25 במאי 2001 המבקש שילם למשיב סכום של 10,000 ש"ח. תשלום זה לא בוצע באמצעות לשכת ההוצאה לפועל. המשיב מסר דיווח על תשלום זה בתיק המשכנתא רק ביום 1 במאי 2006 (שורות 180-181 לתדפיס תיק המשכנתא, נספח 5 לבקשה זו). גם במקרה זה המשיב לא ציין בטופס הדיווח אודות הקטנת החוב את מספר הקרן ואת כלל הקרן המתאימים. עקב כך המבקש זוכה בגין האיחור בדיווח בסכום של 6,178.6 ש"ח, במקום בסכום של 9,414.75 ש"ח.

תחשיב שנערך באמצעות תוכנת עודכנית מצורף לבקשה זו כנספח 13.

20. אלה מספר דוגמאות מתוך פעולות רבות של הקטנת חוב שדווחו בשני התיקים, אשר בוצע בהן זיכוי בריבית לפי שיעור נמוך מהריבית הבנקאית, אשר חלה על קרן החוב בתקופה שבין ביצוע התשלום ובין הדיווח. כך עולה בבירור מהתדפיסים של תיקי ההוצאה לפועל (נספחים 3 ו-5 לבקשה זו).

21. לסיכום חלק זה, הראינו כי המשיב מחייב את הלקוחות ביתר - המשיב אינו מציין בדיווחי הקטנת החוב את מספר קרן החוב ואת כלל הקרן, כתוצאה מכך מבוצע חישוב שגוי של ההפרש בשערוך הסכום, והלקוח מזוכה ברבית נמוכה מזו לה הוא זכאי, והמשיב מתעשר שלא כדין.

חלק רביעי - רשות האכיפה והגביה ולשכת ההוצאה לפועל מודות כי מבוצע זיכוי בחסר במקרה של דיווח באיחור

22. הראינו כי כאשר הזוכה אינו מסמן בטופס הקטנת החוב את מספר הקרן ואת כלל הקרן, אלא משאיר את המקום המתאים לסימון כשהוא ריק, מחושב ההפרש בשיערוך הסכום לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה (או בשיעור קרוב). כך מוכח מהחישובים שהוצגו.

23. כך עולה גם מתכתובת שעו"ד יעקב אביעד, מבאי-כח המבקש, קיים עם רשות האכיפה והגביה ועם לשכת ההוצאה לפועל.

24. ביום 22 ביוני 2010 מר הרצל חגיגי, חייב בתיק הוצאה לפועל, פנה בשאלה בענין זה אל גזברות לשכת ההוצאה לפועל בתל-אביב יפו. ביום 23 ביוני 2010 התקבלה תשובה לפיה "באם ב"כ הזוכה לא ציין בבקשה את מספר קרן החוב, ההקטנה מקוזזת בתיק בשערוך לפי ריבית והצמדה עפ"י חוק ריבית והצמדה". בקשר לכך מר חגיגי הגיש לבית-המשפט הנכבד בקשה לאישור תובענה כייצוגית, נגד בנק אחר (ת"צ 3976-12-10). מר חגיגי מיוצג על-ידי החתומים מטה.

העתק של מכתב הפניה של מר חגיגי מיום 22 ביוני 2010 והעתק של מכתב התשובה מיום 23 ביוני 2010 מצורפים לבקשה זו כנספח 14.

25. ביום 24 ביוני 2010 עו"ד אביעד פנה לרשות האכיפה והגביה ושאל "האם כאשר ב"כ בנק מבקש לבצע הקטנת קרן רטרואקטיבית בתיק הוצל"פ אשר מתנהל לפי כלל חישוב 07 צריך לציין בטופס 'בקשות זוכה לפעולות כספיות' ... במפורש כי החישוב הינו לפי כלל קרן מס' 07 שאלמלא כן מחשב ההוצל"פ מבצע את הזיכוי בהתאם לחוק פסיקות ריבית והצמדה והזיכוי איננו בריבית בנקאית כדין". ביום 30 ביוני 2010 גב' בתי כהן, מנהלת מחלקת פניות ציבור של רשות האכיפה והגביה, השיבה לעו"ד אביעד כי "הקטנות קרן בתיק מדווחות עפ"י הנתונים המצוינים בבקשת הזוכה ובמועד אשר הגיש את הבקשות ללשכת ההוצל"פ, תוך התייחסות למועד התשלום בפועל סכום ההקטנה ומספר הקרן שממנה יש לבצע את ההקטנה. אם ב"כ לא מציין בבקשה את מספר קרן החוב, ההקטנה מקוזזת בתיק בשערוך לפי ריבית והצמדה. אם ב"כ מציין בבקשה את מספר קרן החוב, ההקטנה מקוזזת לפי הריבית של קרן החוב". באותו יום עו"ד אביעד הוסיף ושאל: "למען הסר ספק ... אבקש אישורך לכך כי הדרך היחידה בעצם לזכות בריבית בנקאית רטרואקטיבית בתיק הנושא ריבית בנקאית הינה לציין מפורשות בטופס הקטנת הקרן כי חישוב כלל קרן החוב הוא 07". ביום 5 ביולי 2010 התקבלה בדאר אלקטרוני תשובה מגב' בתי כהן, מנהלת מחלקת פניות הציבור, לפיה "לצורך הקטנת קרן, מקרן חוב המתנהלת לפי כלל 7 יש לציין במדויק את מספר קרן החוב המתנהלת לפי כלל 7. חשוב להקפיד ולציין את מספר הקרן המתאימה". גב' כהן צירפה להודעתה דוגמה של טופס "בקשות זוכה לפעולות כספיות", הכולל בקשה להקטנת חוב, וסימנה בדיוק היכן על הזוכה לסמן את מספר הקרן ואת מס' כלל הקרן.

העתקי המכתבים מימים 24 ו-30 ביוני 2010 והטופס לדוגמה מצורפים לבקשה זו כנספח 15.

26. הראינו כי המשיב אינו מציין את הנתונים בטפסי הקטנת הקרן. כתוצאה מכך ההפרש בשיערוך סכום בהקטנת חוב מחושב באופן שגוי.

27. ביום 27 ביוני 2010 עו"ד אביעד פנה אל מר דוד מדינוני, מנהל רשות האכיפה והגביה, ושאל אותו "האם כאשר זוכה בתיק בו מחויבת הקרן בריבית בנקאית (כלל חישוב 07) מבצע פעולה של הקטנת קרן רטרואקטיבית באמצעות טופס 'בקשות זוכה לפעולות כספיות' מחויב לציין בטופס, בכדי שהזיכוי יהיה אף הוא בריבית בנקאית ... כי הנו לפי כלל קרן מספר 07?". במכתב מיום 12 ביולי 2010 השיבה עו"ד ענת ליברמן, סגנית בכירה ליועצת המשפטית של הרשות, כי מחשב ההוצאה לפועל מזהה, גם אם לא מציינים זאת בטופס, את הריבית ואת כלל החישוב המתאימים. תשובה זו אינה נכונה.

העתקי המכתבים מימים 27 ביוני ו-12 ביולי 2010 מצורפים לבקשה זו כנספח 16.

28. העובדות אינן תואמות את האמור במכתב של עו"ד ליברמן. המקרה של המבקש מוכיח זאת. כאשר המשיב לא דיווח אודות מספר הקרן וכלל הקרן, חושב הפרש בשערוך סכום בהקטנת חוב, לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה (או שיעור קרוב). בנוסף, הראינו כי לשכת ההוצאה לפועל בתל אביב וכן גבי כהן ממחלקת פניות הציבור של רשות האכיפה והגביה נתנו תשובות שונות לגמרי, אשר תואמות את מהלך הדברים בתיקי ההוצאה לפועל.

29. נוכח דברים אלה, ביום 22 ביולי 2010, עו"ד אביעד פנה שוב אל עו"ד ליברמן, ציין בפניה כי התקבלו תשובות סותרות וביקש ממנה לעיין שוב בכך. ביום 9 באוגוסט 2010 עו"ד ליברמן השיבה כי "עיינתי בתשובותיהן של גבי מויאל וגבי כהן, שתיהן השיבו תוך התייחסות ובדיקה של תיק מסויים. אשר על כן איני חולקת על האמור במכתביהן". בכל הכבוד, אין שום הבדל בין התיק שנבדק, תיק ההוצאה לפועל של מר חגיגי, לבין תיקים אחרים, ובכלל זה התיק של המבקש. כשם שבתיק של מר חגיגי היעדר דיווח אודות מס' הקרן וכלל הקרן גרם לחישוב ההפרש בשיערוך לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, כך הדברים בכל התיקים האחרים. מערכת המחשב של לשכת ההוצאה לפועל וודאי פועלת באותו אופן בכל התיקים, ולא שינתה את דרכיה במיוחד לכבוד המקרה של מר חגיגי. כך עולה בבירור גם מהתשובות של גבי מויאל וגבי כהן, אשר הציגו כלל ברור, ללא התייחסות לתיק מסויים בלבד. כפי שהראינו, כך ארע גם במקרה של המבקש. נראה כי גם עו"ד ליברמן הבינה שקיימת בעיה חמורה באופן שבו הזוכים ובאי-כוחם מדווחים אודות הקטנות חוב. על כן היא הוסיפה כי "בהקשר זה אבקש להוסיף עוד, כי נוכח האמור במכתבך, בכוונתנו להנחות את הגזבריות שלא לקבל בקשות רטרואקטיביות להקטנת קרן שלא פורט בשדה המתאים מה כלל החישוב שבו יש לשערך את התקבול". תשובה זו מחזקת את עמדת המבקש. הרי אם מערכת ההוצאה לפועל היתה מזהה את הקרן באופן אוטומטי, ניתן היה לקבל בקשות להקטנת קרן גם כאשר כלל החישוב אינו מצויין בהן.

העתקי המכתבים מימים 22 ביולי ו-9 באוגוסט 2010 מצורפים לבקשה זו כנספח 17.

30. לסיכום חלק זה, התכתובת עם לשכת ההוצאה לפועל ועם רשות האכיפה והגבייה מוכיחה כי הלכות אינם מזוכים ברבית מתאימה, במקרה של תשלום שלא באמצעות לשכת ההוצאה לפועל. על המשיב למסור דיווח נכון ולתקן את הרישומים בתיקי ההוצאה לפועל אשר מבוססים על דיווחים שגויים.

חלק חמישי - מעשי המשיב מגבשים עילות תביעה בגין הטעיה

31. סעיף 3 לחוק הבנקאות מורה כך:

"לא יעשה תאגיד בנקאי - במעשה או במחדל, בכתב או בעל-פה או בכל דרך אחרת - דבר העלול להטעות לקוח בכל ענין מהותי למתן שירות ללקוח (להלן - הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים ... המהות והטיב של השירות".

32. סעיף 15 לחוק הבנקאות מורה כך:

"דין נזק שנגרם לאדם על ידי עבירה על הוראות חוק זה, או על כל תקנה שניתנה לפיו, כדין נזק שמותר לתבוע עליו פיצויים על פי פקודת תנויקין [נוסח חדש]".

33. מעשי המשיב – אי-מסירת דיווח ואיחור במסירת דיווח אודות הקטנת חוב, וכן הזנת נתונים לא נכונים הנוגעים לחישוב ההפרש בשערוך סכום בהקטנת חוב – גורמים לכך שתיק ההוצאה לפועל יציג יתרת חוב לא נכונה. כתוצאה מכך החייבים, לקוחות המשיב, מוטעים ומחוייבים ביתר.

34. גם אם לא היה נגרם ללקוחות נזק בפועל, לא יכולה להיות מחלוקת שמעשי המשיב עלולים להטעות את החייבים, ועל כן הם מהווים הפרה של סעיף 3 לחוק הבנקאות, האוסר לבצע כל "דבר העלול להטעות". די בכך כדי להורות על הפסקת מעשי ההטעה ועל תיקון המצגים המטעים שניתנים כל העת לחברי הקבוצה, היינו תיקון הרישומים בתיקי ההוצאה לפועל על מנת שישקפו את הקטנות החוב ואת השערוך הנכון. ראו ת"א (מתוזי תל אביב) 1065/05 בש"א 1895/05 **שאל נ' תדיראן מוצרי צריכה בע"מ**, פורסם בנבו (2008), פסקאות 37 ו-55.

35. חומרת ההטעה עולה גם מחוזר מס' 6/03 של המפקח על הבנקים, אשר כולל הנחיות בקשר לגביית חובות באמצעות עורכי-דין חיצוניים. נאמר שם כי "בעיה נוספת הנפוצה בגביית חובות הינה חוסר ההתאמה בין גובה החוב של הלקוח כפי שהוא רשום בספרי הבנק, לבין סכום החוב ברישומי ההוצאה לפועל. לחוסר התאמה זו יכולות להיות סיבות אחדות, וביניהן שיעור ריבית שונה, העדר עדכון רישומי ההוצאה לפועל בתקבולים שהתקבלו על חשבון החוב, או עידכונם באיחור ולא בימי הערך המתאימים. **למותר לציין כי החייבים עומדים בפני מצב בו אין הם יודעים מהי יתרת חובם המעודכנת – דבר שמקשה עליהם את פרעון החוב, ועלול להוביל לתשלום עודף של החוב**" (ההדגשה הוספה).

חוזר המפקח על הבנקים מס' 6/03 מצורף לבקשה זו כנספח 18.

36. מעשי המשיב ומחדליו מהווים גם הטעה לפי דיני החוזים הכלליים. ההלכה הפסוקה מורה כי "מקום שצד לחוזה מתחייב לבצע פעולה פלונית, ובשעת מתן ההתחייבות גיבש לעצמו החלטה כי אין הוא עומד לבצע את התחייבותו, מכניס עצמו למסגרת סעיף 15 לחוק החוזים (חלק כללי), שכן הוא מטעה את הצד השני באשר למצב דעתו ביום ההתקשרות" – ע"א 760/77 **בן עמי נ' בנק לאומי לישראל**, פ"ד ל"ג(3) 567 (1979). הדברים יפים לענייננו. בזמן שהמשיב מתקשר עם לקוחותיו, הוא יודע היטב כי אם הלקוח יהפוך להיות חייב, יימסרו דיווחים מאוחרים ושגויים בתיקי ההוצאה לפועל. זוהי הטעה.

37. לסיכום חלק זה, מעשי המשיב מטעים את הלקוחות וגורמים להם נזקים. כך מתגבשת עילת תביעה בגין הטעה, המזכה את חברי הקבוצה בסעדים.

חלק שישי - מעשי המשיב מגבשים נגדו עילת תביעה בגין הפרת חובה חקוקה

38. הראינו כי המשיב נוהג לדווח באיחור, ואף באיחור רב, אודות הקטנות חוב, ולעיתים אף להימנע ממסירת דיווח. הדבר נעשה בניגוד לתקנה 17א(א) לתקנות ההוצאה לפועל, שמחייבת את הזוכה למסור ללשכת ההוצאה לפועל דיווח על כל תקבול שקיבל על חשבון החוב, תוך שבעה ימים ממועד קבלתו.

39. מעשים אלה של המשיב - דיווח באיחור אודות הקטנות חוב - מגבשים עילת תביעה בגין הפרת חובה חקוקה. סעיף 63 לפקודת הנויקין קובע כי "מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק - למעט פקודה זו - והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו".

40. תקנה 17א(א) לתקנות ההוצאה לפועל מכוונת למטרה ברורה – להבטיח כי תיק ההוצאה לפועל ישקף את החוב האמיתי של החייב. בת"א (קרית גת) 790/02 זן חברה לתחבורה ציבורית בע"מ נ' בן-חמו, פורסם בנבו (2004), נקבע כי "התקנה נועדה במפורש, הן על פי לשונה והן על פי תכליתה, להגן על החייב".

41. על כן, ברור כי מעשי המשיב מגבשים נגדו עילת תביעה בגין הפרת חובה חקוקה.

חלק שביעי - מעשי המשיב מגבשים נגדו עילת תביעה בגין רשלנות

42. סעיף 35 לפקודת הניקין מורה כי "עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עושה באותן נסיבות או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עושה באותן נסיבות, או שבמשלח יד פלוני לא השתמש במיומנות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפעול באותו משלח-יד היה משתמש או נוקט באותן נסיבות – הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהג, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנות נזק לזולתו עושה עוולה".

43. על המשיב, כתאגיד בנקאי, מוטלת חובת זהירות כלפי לקוחותיו - ראו ע"א 168/86 בנק אגוד לישראל בע"מ נ' לה בודיאר בע"מ, פ"ד מב(3) 77 (1988); ע"א 5893/91 בנק טפחות נ' צבאח, פ"ד מח(2) 573 (1994).

44. המעשים והמחדלים המתוארים בבקשה זו - דיווח אודות הקטנות חוב באיחור, הימנעות מדיווח וכן דיווח שגוי - אינם סבירים. תאגיד בנקאי סביר, כדוגמת המשיב, היה מדווח, במועד, כדין, והיה מציג בדיווח את כל הנדרש על מנת שההפרש בשערוך סכום בהקטנת חוב יבוצע בהתאם לשיעור הרבית הבנקאית, שחלה על החוב. למשיב חובת זהירות כלפי הלקוחות, ובהתרשלותו הוא מפר חובה זו ומסב ללקוחות נזק.

45. על כן, מעשי המשיב מקימים למבקש ולחברי הקבוצה עילות תביעה בגין רשלנות.

חלק שמיני - עילות תביעה נוספות - עשיית עושר, הפרת חובת אמון, הפרת הסכם, התנהגות שלא בתום לב

46. מעשי המשיב מקימים למבקש, וכמוהו לציבור לקוחות המשיב, עילות תביעה נוספות.

47. במעשים ובמחדלים שתוארו המשיב עושה עושר ולא במשפט, על חשבון ציבור לקוחותיו. אותם מעשים ומחדלים גורמים לכך שהחוב בתיק ההוצאה לפועל גבוה מהחוב האמיתי. כך המשיב גובה מלקוחותיו סכומי כסף שלא כדין. המשיב מקבל שלא על-פי זכות שבדין נכס וטובת הנאה, שבאו לו מאדם אחר, ועל כן הוא חייב להשיב לאותו אדם אחר את הזכיה, כאמור בסעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט. מכח עילה זו על המשיב לתקן את הרישום בתיקי ההוצאה לפועל ולהשיב כספים ללקוחות.

48. ועוד, המשיב כתאגיד בנקאי נושא בחובת אמון מיוחדת כלפי הלקוחות. ראו ע"א 1304/91 טפחות - בנק משכנתאות לישראל בע"מ נ' ליפרט, פ"ד מז(3) 309 (1993). במעשים ובמחדלים המתוארים בבקשה זו המשיב מפר את חובת האמון המיוחדת המוטלת עליו.

49. בנוסף, מעשים ומחדלים אלה מקימים עילה של הפרת חוזה. המשיב מפר את החוזה עם הלקוחות. ביסוד התקשרות המשיב עם לקוחותיו עומדת התנחה וההסכמה כי המשיב ימסור דיווחים במועד, בהתאם לדיון, ויכלול בדיווח את הנתונים הנדרשים על מנת ששיערוך הקטנת החוב יבוצע כראוי. הדבר ברור. המשיב מפר הסכמה זו. על כן קמה עילת תביעה בגין הפרת חוזה, לפי חוק החוזים, וחלות הוראות חוק החוזים תרופות. המשיב גם מפר את החובה לנהוג בתום לב ובדרך מקובלת בביצוע החיובים על-פי ההסכם, בהתאם לסעיף 39 לחוק החוזים.

50. הנה, מעשי המשיב שמתוארים בבקשה זו מקימים לציבור לקוחות המשיב עילות תביעה נוספות.

חלק תשיעי - הסעד - הפסקת מעשי ההטעיה והשבת הסכומים שהמשיב גבה ביתר

51. עילות התביעה שהצגנו מזכות את חברי הקבוצה בסעדים הבאים:

51.1. צו, המורה למשיב למסור דיווח אודות הקטנות חוב, בגין תשלומים שלא דווח אודותם ללשכת ההוצאה לפועל;

51.2. צו, המורה למשיב להגיש דיווח מתקן אודות הקטנות חוב שבוצעו אך המשיב דיווח עליהן באיחור, והזיכוי בגין תקופת האיחור בדיווח בוצע לפי שיעורי ריבית ומועדי הצטברות ריבית אשר שונים מאלה שחלו במהלך אותה תקופה על החוב;

51.3. צו, המורה על השבת הכספים שנגבו כתוצאה מדיווח אודות הקטנות חוב באיחור ושלא לפי שיעור הריבית ומועדי הצטברות הריבית החלים על קרן החוב, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום ביצוע החיוב;

51.4. צו, המורה למשיב למסור בתיקי ההוצאה לפועל דיווח אודות הקטנת חוב תוך שבעה ימים מהמועד שבו יתקבל אצל המשיב או אצל באי-כוחו תשלום;

51.5. צו, המורה למשיב לכלול בדיווח אודות הקטנת חוב את הנתונים אודות שיעורי הריבית ומועד הצטברותה על הקרן אשר חלים על קרן החוב, היינו לציין את מספר הסימון של קרן החוב (מספר 301) ואת כלל הקרן החל על קרן החוב (כלל מסי 07 – ריבית המצטברת כל שלושה חודשים);

51.6. צו, המורה על מינוי בעל תפקיד מטעם בית-המשפט הנכבד, אשר יפקח על ביצוע פסק-הדין, תיקון הרישומים בתיקי ההוצאה לפועל והשבת הכספים ללקוחות, וכן יפקח על ביצוע כל סעד אחר שיינתן לטובת הקבוצה;

51.7. כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, בהתאם לסעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות;

52. בהתאם לתקנה 22(א)(12) לתקנות תובענות ייצוגיות, תש"ע-2010 מבוקש לקבוע כי גמול התובע הייצוגי בתביעה הייצוגית יהיה בשיעור של 7.5% משווי ההטבה לציבור (בתוספת מס ערך מוסף, אם חל) ושכר טרחת באי-כוחו יהיה בשיעור של 15% משווי ההטבה לציבור בתוספת מס ערך מוסף. שווי ההטבה לצורך חישוב זה יכלול את סכומי הכסף שיושבו לחברי הקבוצה בפועל, שווי התיקונים שיבוצעו בתיקי ההוצאה לפועל, שווי ההטבה שמגיעה לציבור בעקבות עדכון תיקי ההוצאה לפועל בהקטנות החוב במועד, ושווי ההטבה העתידית שמגיעה לציבור מתיקון התנהלות המשיב בכל אחת מעילות התביעה המתוארות בבקשה זו. הגמול ושכר הטרחה המבוקשים אינם כוללים את שכר הטרחה וההוצאות אשר מבוקש לפסוק לטובת המבקש ובאי-כוחו בגין בקשת האישור.

53. לפי חישוב שבוצע למבקש נגרם נזק בסכום נומינלי של 603,795.97 ש"ח. סכום זה כולל את הנזק בגין סכומים הקטנות חוב שלא דווחו ובגין הקטנות חוב שדווחו באיחור והזיכוי בוצע לפי שיעור ריבית נמוך מהריבית החלה על קרן החוב. ככל הידוע למבקש תיק ההוצאה לפועל אינו משקף את החוב האמיתי מטעמים נוספים שאינם קשורים לתובענה הייצוגית אשר מבוקש לאשר.

54. המבקש אינו יכול להעריך את הנזק שנגרם לקבוצת התובעים. ברור כי מדובר בסכומי עתק. כידוע לכל, המשיב הוא תאגיד בנקאי מוביל. לפי מיטב ידיעת המבקש, המשיב מנהל נגד חייבים עשרות אלפי תיקי הוצאה לפועל, או יותר. המשיב גורס, בדרך של הטעיה או גביה ביתר, נזק בסכום של מאות שקלים ואף הרבה למעלה מכך, לכל לקוח. המשיב נוהג בדרך זו מזה שנים רבות. לפי הערכת המבקש, מדובר בסכום של מאות מיליוני ש"ח, שהמשיב גובה מחברי הקבוצה שלא כדין.

55. סעיף 4(ב) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "לענין סעיף זה, כאשר אחד מיסודות העילה הוא נזק – (1) בבקשה לאישור שהוגשה בידי אדם כאמור בסעיף קטן (א)(1) – די בכך שהמבקש יראה כי לכאורה נגרם לו נזק". הראינו כי הבקשה עומדת בדרישה זו, על נקלה.

חלק עשירי – מתקיימים כל התנאים לאישור התובענה כייצוגית

56. בית-המשפט הנכבד מתבקש לאשר תובענה זו כתובענה ייצוגית, לפי חוק תובענות ייצוגיות. תובענה זו ממלאת אחר כל התנאים שנקבעו לצורך זה.

57. סעיף 3(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "לא תוגש תובענה ייצוגית אלא בתביעה כמפורט בתוספת השניה או בענין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תובענה ייצוגית; ...". סעיף 3 לתוספת השניה כולל "תביעה נגד תאגיד בנקאי, בקשר לענין שבינו ובין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו". סעיף 4(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "אלה רשאים להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תובענה ייצוגית כמפורט להלן: (1) אדם שיש לו עילה בתביעה או בענין כאמור בסעיף 3(א), המעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל החברים הנמנים עם קבוצת בני אדם – בשם אותה קבוצה; ...".

58. מדובר בתביעה נגד תאגיד בנקאי, בענין שבינו ובין לקוח. המבקש אוזז עילות תביעה כאלה. על כן ניתן להגיש תובענה ייצוגית בקשר לענין זה.

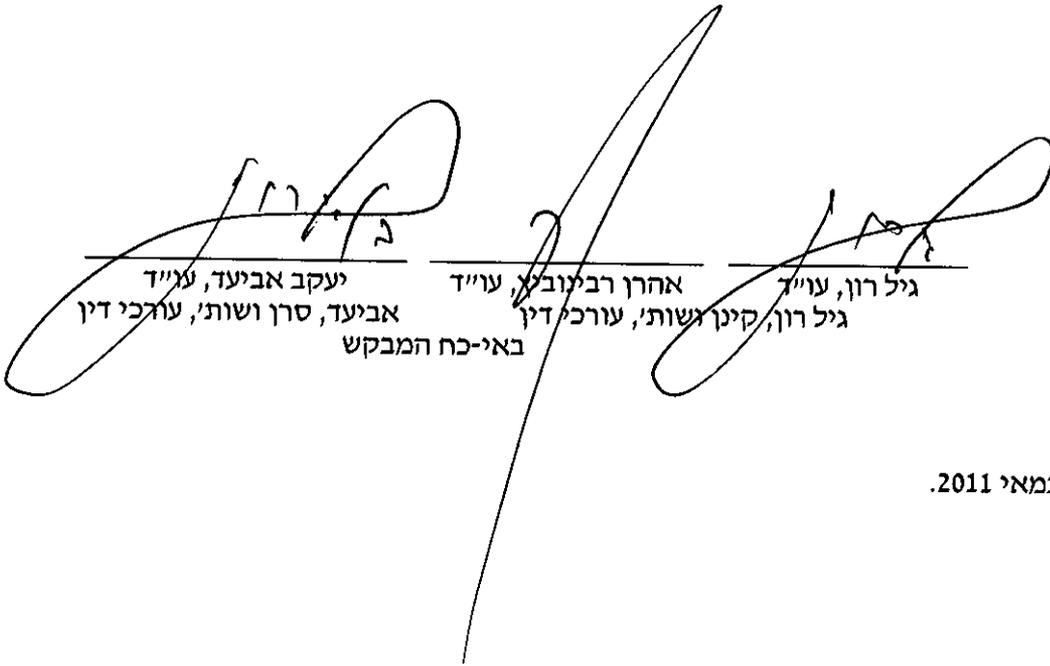
59. סעיף 8(א) לחוק תובענות ייצוגיות קובע כי "בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה: (1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה; (2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין; (3) קיים יסוד להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; ... (4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב". הבקשה ממלאת אחר דרישות אלה.
60. התובענה אשר מבוקש להגיש מעוררת שאלות מהותיות משותפות. עילות התביעה משותפות לכל חברי הקבוצה שהמבקש עותר לייצג, ומבוססות על אותן עובדות שהמבקש טוען להן. כפי שעולה מן הבקשה, יש אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה, ואפשרות זו, לעניות דעתנו, אף יותר מאשר סבירה.
61. ברור לחלוטין כי כל היסודות של עילת התביעה משותפים לכל חברי קבוצת התובעים. המשיב נוהג לאחר במסירת דיווחים אודות הקטנות חוב. המשיב מחסיר מהדיווחים אודות הקטנות חוב את הפרטים בדבר מספר הקרן ומספר כלל הקרן, וכך הוא מטעה את החייבים וגובה מהם סכומי כסף ביתר. התנהלות פסולה זו נעשתה באופן אחיד, כלפי הלקוחות המשפטיים של המשיב. נסיבות אלה אינן כוללות יסוד כלשהו הנוגע למבקש באופן ספציפי, אלא כולן נוגעות באופן אחיד לחייבים רבים של המשיב. גם עילות התביעה משותפות לכלל חברי הקבוצה – הטעיה, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, ועוד.
62. לשם ברור עילת התביעה בית המשפט הנכבד יידרש לדון ולהכריע בשאלות הבאות: האם המשיב מפר את החובה לדווח אודות הקטנות קרן תוך שבעה ימים מהמועד שבו הוא מקבל את התשלום; האם המשיב מציין את מספר הקרן ואת כלל הקרן הנכונים; האם המשיב מפר את הוראות חוק הבנקאות ואת תקנות ההוצאה לפועל; האם המשיב מטעה את חברי הקבוצה; וכן האם קמה עילת תביעה נגד המשיב בגין הטעיה, הפרת חובה חקוקה רשלנות. שאלות אלה משותפות לכלל חברי הקבוצה. גם עילות התביעה האחרות – הפרת הסכם, הפרת החובה לנהוג בתום לב ובדרך מקובלת, עשיית עושר ולא במשפט והפרת חובות בנקאי – מעוררות שאלות משותפות לכלל חברי הקבוצה. המשיב לא נהג עם המבקש באופן שונה מן האופן שבו הוא נוהג עם כלל חברי קבוצת התובעים.
63. גם הסעד לו זכאי כל אחד מחברי קבוצת התובעים זהה – הפסקת מעשי הטעיה, תיקון הרישומים בהוצאה לפועל, השבת כספים שנגבו שלא כדין, וכן תיקון של התנהלות המשיב מכאן ולהבא.
64. למען הזהירות נוסף כי לא נדרשת זהות מוחלטת של כל השאלות הטעונות הכרעה. די בכך שהשאלות העיקריות הנדונות משותפות לחברי הקבוצה – ראו רע"א 8332/96 שמש נ' רייכרט ואח', פ"ד נה(5) 276, 296 (2001); רע"א 4556/94 טצת ואח' נ' זילברשץ, פד"י מט (5) 774, 788 (1996).
65. הנה, היסודות המשותפים למבקש וליתר חברי קבוצת התובעים מהווים המרכיב העיקרי, אולי אפילו הבלעדי, בהתדיינות. המערכת העובדתית והמשפטית, עליה מבוססת הבקשה, משותפת למבקש, ולכל חברי הקבוצה. על כן, ברור כי שאלות מהותיות של עובדה ומשפט, המשותפות לקבוצה, יוכרעו לטובתה.
66. ניהול החליף במתכונת של תביעה ייצוגית הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת. המשיב שלח ידו במעשי הטעיה והפרה של חובותיו כלפי ציבור רב של לקוחות. הלקוחות לא ינקטו הליכים באופן עצמאי, בשל היעדר מודעות לענין, חוסר כדאיות כלכלית, חשש ממערכה משפטית מורכבת נגד גוף רב עוצמה כמו המשיב, או מסיבה אחרת. מדובר בהליכים יקרים וסבוכים, שניהולם מורכב. חברי קבוצת התובעים מצויים בהליכים משפטיים בגין חובם למשיב, דבר שמקשה עליהם להוציא כספים רבים למימון מערכה נגד המשיב.

67. הדעת נותנת כי ציבור הלקוחות כלל לא מודע לענייני התביעה. הבנה בעניינים אלה טעונה בקיאות בהלכות בנקאות ובנבכי מערכת הוצאה לפועל. חייב מן הישוב איננו יודע מהי הדרך הנכונה למלא טפסים של הקטנות חוב, וכיצד הדבר משפיע על חישוב השיערוך בהקטנת חוב. הוא כלל אינו מעלה בדעתו לבקש מלשכת הוצאה לפועל את טפסי הקטנות החוב ולעקוב אחר הדיווחים שמוסר המשיב. גם אם הוא יעשה כן, הוא לא יעמוד על התקלה. הוא מניח כי המשיב עושה זאת בדרך הנכונה.
68. בנסיבות אלה ברור שתובענה ייצוגית תגשים את המטרות שביסוד חוק תובענות ייצוגיות - להעניק תרופה לציבור של לקוחות הנפגעים כתוצאה מהפרות המשיב את החובות המוטלות עליו. כמו כן, ההכרעה בשאלות במסגרת התביעה ייצוגית תחסוך זמן שיפוטי רב. גם תימנע אפשרות של פסיקה סותרת בקשר לאותם מעשים. בדיוק למקרים כאלה הוקם מוסד התביעה הייצוגית.
69. גם גודל הקבוצה, בשמה המבקש מעוניין לתבוע את המשיב, מצדיק את אישור התובענה כייצוגית. למשיב, תאגיד בנקאי מוביל וידוע, בוודאי חייבים רבים מאד. לפי מיטב ידיעת המבקש מדובר ברבבות חייבים, ואף יותר מכך.
70. הדרישה כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ובתום לב מופנית בעיקר לשאלה אם המבקש הייצוגי יוכל לפעול במידת המרץ הראויה, ואם אין הוא נתון במצב של ניגוד עניינים עם שאר חברי הקבוצה. המבקש מייצג בדרך הולמת את ענינם של כל חברי הקבוצה. הזכויות והאינטרסים שלו זהים לאלה של חברי הקבוצה. על כן, גם אין ספק כי המבקש מייצג בדרך הולמת את ענינם של כל חברי הקבוצה.
71. לסיכום חלק זה, הראינו כי מתקיימים כל התנאים לאישור התובענה כייצוגית.

חלק אחד-עשר - סוף דבר

72. המשיב הוא גוף בעל עוצמה יוצאת דופן. ציבור הלקוחות זקוק להגנה מפני שרירות ליבו. הדברים נכונים במיוחד ביחס לציבור של אנשים חלשים, כמו חייבים שנפתחו נגדם תיקי הוצאה לפועל. לעתים קרובות מטרידות אותם שאלות קיומיות, כמו היכן הם יתגוררו לאחר פינויים מבית מגוריהם. הם בוודאי אינם יכולים לתת דעתם לחישובים של הפרשי רבית כאלה או אחרים. המשיב מנצל זאת לרעה. קשה להעלות על הדעת מקרה מתאים יותר לתת הגנה לציבור הלקוחות. זהו בדיוק מסוג המעשים אשר הדרך הנכונה - וכנראה היחידה - לטפל בהם, תהא לאשר תביעה כייצוגית ולהורות על הנהגת שינוי בהתנהלות המשיב, ועל השבת הסכומים שנגבו מהלקוחות בניגוד לדין.
73. בהתאם לסעיף 5(א)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, המבקש מודיע לבית המשפט הנכבד כי ביום 2 בדצמבר 2010 הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד בנק הפועלים בע"מ – ת"צ 3976-12-10 על-ידי מר הרצל חגיגי ומר יצחק חזות. התתומים מטה מייצגים גם את מר חגיגי ומר חזות. הבקשה בת"צ 3976-12-10 עוסקת בשאלות עובדתיות ומשפטיות אשר דומות לשאלות הנדונות בבקשה שבפנינו.
74. בקשה זו נתמכת בתצהיר של המבקש, המאמת את העובדות המופיעות בה.
75. בית-המשפט הנכבד מתבקש לאשר את הגשת התביעה כייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, ולהורות כמבוקש בראשית הבקשה.

76. מן הדין ומן הצדק לקבל את הבקשה.

יעקב אביעד, עו"ד
אביעד, סרן ושות', עורכי דין
באי-כח המבקש

אהרון רבינוביץ, עו"ד
קינן ושות', עורכי דין

גיל רון, עו"ד
גיל רון, קינן ושות', עורכי דין

תל-אביב, 19 במאי 2011.

תצהיר

אני החתום מטה, חיים דמרי נושא תעודת זהות מס' 006795033, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזה כדלקמן:

חלק ראשון - מבוא

1. אני המבקש בבקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד בנק המזרחי טפחות בע"מ (להלן: המשיב). תצהירי זה ניתן בתמיכה לבקשה לאישור התביעה כייצוגית.
נוסח התביעה הייצוגית אשר מבוקש להגיש מצורף לתצהיר זה כנספח 1.
2. המשיב מנהל תיקי הוצאה לפועל נגד לקוחותיו. פעמים רבות המשיב מקבל מן החייב תשלומים על חשבון החוב שלא דרך תיק ההוצאה לפועל, למשל תשלום ישירות לחשבון הבנק, או תשלום לעורכי-הדין של המשיב. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, במקרים כאלה המשיב מחוייב לדווח ללשכת ההוצאה לפועל על הקטנת החוב, על מנת שתיק ההוצאה לפועל ישקף את החוב האמיתי. פעמים רבות המשיב אינו מוסר דיווח אודות התשלומים שבוצעו, או מדווח באיחור, לעתים איחור של חודשים ואף שנים. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, הדבר מנוגד לדין וגורם להטעית לקוחות. זוהי עילת התביעה הראשונה.
3. כאשר המשיב מדווח באיחור אודות הקטנת חוב, הלקוח מזוכה ברבית, בגין התקופה שבין מועד התשלום ומועד הדיווח אודותיו. חיוב זה מכונה ברישומי ההוצאה לפועל "הפרש בשערוך סכום בהקטנת חוב". לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, הזיכוי צריך להעמיד את הלקוח במצב שבו הוא היה נמצא, לו דווח התשלום במועד ביצועו. לצורך זה יש לחשב את הרבית בהתאם לשיעור הרבית שחל בתיק ההוצאה לפועל על החוב שהוקטן.
4. המשיב אינו נוהג כך. הוא מוסר דיווח שגוי. כאשר הוא מדווח על הקטנת החוב – הוא אינו מציין בטופס הקטנת החוב את הנתונים הנדרשים על מנת שהלקוח יזוכה ברבית בנקאית, כלומר רבית באותו שיעור שבו הלקוח חוייב בתקופה שבין התשלום והדיווח. כתוצאה מכך, הלקוח מזוכה בגין הסכום ששולם על-ידו ברבית בשיעור נמוך יותר מן הרבית שהצטברה על החוב בתקופת האיחור בדיווח. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, בדרך זו נגרם ללקוחות נזק, והמשיב מתעשר שלא כדין. זוהי עילת התביעה השנייה.
5. **נוצר מצב שאינו מתקבל על הדעת - תיקי ההוצאה לפועל שהמשיב מנהל מראים יתרה לא נכונה, כל אימת שמבוצע בהם תשלום ישירות למשיב או לבאי-כוחו, ולא באמצעות לשכת ההוצאה לפועל.**
6. התביעה הייצוגית אשר אני מבקש להגיש נועדה לתקן את האופן בו המשיב מדווח על תשלומים שבוצעו לו על חשבון החוב, ולדאוג כי הלקוח יזוכה ברבית בשיעור נכון. בנוסף, ביחס לתשלומים שבוצעו בעבר, כמו המקרה שלי, על המשיב למסור דיווחים מתקנים, ולהשיב את הכספים שהוא גבה מלקוחותיו שלא כדין.
7. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, זהו מקרה מתאים ביותר לניהול תובענה ייצוגית. המשיב מנצל לרעה את העובדה שמדובר בחייבים שאינם מודעים לנעשה בתיקי ההוצאה לפועל, ואין בידם אמצעים אמצעים לערוך בירור מקצועי ולנהל הליך משפטי לתיקון המעוות. רק הליך של תובענה ייצוגית יכול להשיג תיקון של עוול זה.

חלק שני - עילת התביעה הראשונה - המשיב מאחר במסירת דיווח אודות הקטנת חוב ומטעה את הלקוחות

8. המשיב הוא תאגיד בנקאי. המשיב נוקט הליכים משפטיים נגד לקוחות החייבים לו כספים, ומנהל נגדם תיקי הוצאה לפועל לגביית החוב. לקוחות המשיב, החייבים בתיקי הוצאה לפועל, מבצעים מעת לעת תשלומים על חשבון החוב. לעתים התשלומים מבוצעים בהתאם ליתרה המופיעה ברישומי תיק הוצאה לפועל. התשלום יכול להתבצע באמצעות לשכת הוצאה לפועל.
9. פעמים רבות הלקוחות מבצעים תשלום ישירות למשיב או לבאי-כוחו. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, המשיב מחוייב לדווח ללשכת הוצאה לפועל על כל תקבול שקיבל על חשבון החוב תוך שבעה ימים מקבלתו.
10. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, המשיב מפר חובה זו. הוא אינו מוסר דיווחים במועד. מדובר באיחור אשר לעתים מגיע לתקופה של חודשים ושנים. כתוצאה מכך נוצר פער בין החוב האמיתי - אשר אינו מתועד בשום מקום - ובין החוב הרשום בתיק הוצאה לפועל. החייב אינו יכול לקבל מידע נכון אודות גובה חובו, והטעיה זו גורמת לו לבצע תשלומים ביתר. זהו מצב תמור ביותר.
11. אני לקוח של המשיב. ביום 20 בפברואר 1994 המשיב פתח נגדי, נגד רעייתי ואחרים, שהיו ערבים לחוב, תיק הוצאה לפועל, בגין חוב שנוצר בחשבון הלוואה המובטחת במשכנתא (תיק מס' 01-12926-94-4). התיק נפתח על-פי פסק-דין כספי מיום 4 בפברואר 1994. מתנהלים נגדי תיקי הוצאה לפועל נוספים.
- מסמך פתיחת תיק הוצאה לפועל ופסק-הדין מצורפים לתצהיר זה כנספת 2.
- תדפיס של תיק הוצאה לפועל מס' 01-12926-94-4 ומסמכים נוספים הקשורים אליו מצורפים לתצהיר זה כנספת 3.
12. במהלך השנים ביצעתי עשרות תשלומים למשיב, בגין החוב. מדובר בסכום כולל של מאות אלפי ש"ח. תשלומים רבים בוצעו בשנים 1994 עד 2000. ניהלנו משא ומתן בנוגע לחוב, ובשנת 2008 אף נחתם הסכם פשרה.
13. במשך מספר שנים המשיב לא טרח לדווח ללשכת הוצאה לפועל על הקטנת החוב בגין התשלומים שהוא קיבל. כך למשל, תשלומים שבוצעו בשנים 1994 עד 2000 דווחו רק בשנת 2001 (ראו תדפיס תיק הוצאה לפועל, נספח 3 לתצהיר זה, שורות 45 עד 185).
14. כך אירע גם בתיק הוצאה לפועל אחר שנפתח ביום 30 באפריל 1994 נגדי ונגד רעייתי בגין אותו חוב - תיק משכנתא (תיק 01-31297-94-6; להלן: תיק המשכנתא). גם בתיק זה הדיווח אודות הסכומים ששולמו בוצע באיחור של שנים. כך, רק בשנת 2000 המשיב דיווח על תשלומים שבוצעו שנים 1997-1994 (ראו תדפיס התיק, שורות 7 עד 75). לאחרונה המשיב הקטיין את החוב בתיק זה, בשיעור ניכר. הדבר נעשה עקב סיבת שאינה קשורה לנושא הנדון בבקשת האישור.
- מסמכי פתיחת תיק המשכנתא מצורפים לתצהיר זה כנספת 4.
- תדפיס תיק המשכנתא מצורף לתצהיר זה כנספת 5.

15. מספר תשלומים שביצעתי לידי המשיב לא דווחו בתיק ההוצאה לפועל כלל. יש תשלומים שדווחו רק בתיק המשכנתא, ולא בתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק-דין, על אף שמדובר באותו חוב. כך, כל התשלומים שבוצעו על-ידי לאחר יום 10 ביולי 2000 לא דווחו בתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק-הדין. תשלומים אלה דווחו רק בתיק המשכנתא. מדובר ב-99 תשלומים שבוצעו ועדיין לא דווחו, בסכום כולל נומינלי של 345,417.36 ש"ח (שורות 158-361 לתדפיס תיק המשכנתא, נספח 5 לתצהיר זה). תשלומים אחרים שביצעתי דווחו רק בתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק-הדין ולא בתיק המשכנתא (ראו לדוגמה שורות 45-60 בתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק הדין).
16. כתוצאה מכך יתרת החוב שהיתה רשומה בתיקי ההוצאה לפועל במשך כל אותן שנים לא היתה נכונה, ולא ניתן היה לדעת מהו החוב האמיתי. גם עתה יתרת החוב אינה נכונה. אני וראש ההוצאה לפועל איננו יכולים לדעת מהו החוב האמיתי.
17. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, זו התנהלות חמורה ביותר - המשיב מדווח באיחור רב אודות הקטנות חוב של לקוחותיו, והוא מטעה בכך את הלקוחות ואת ראש ההוצאה לפועל.

חלק שלישי - עילת התביעה השניה - הלקוחות אינם מזוכים ברבית לפי מועד התשלום שהם מבצעים

18. בתיקי ההוצאה לפועל קרן החוב מסומנת במספר 301. על קרן החוב בתיקי ההוצאה לפועל שהמשיב מנהל נגד לקוחותיו חלה ריבית בנקאית. לפי רישומי מערכת ההוצאה לפועל, ריבית זו מחושבת בטבלה מס' 117 (שיעורי הריבית של המשיב). בנוסף, על קרן החוב חל כלל קרן מס' 07, אשר חל על ריבית בנקאית - ריבית ללא הפרשי הצמדה, אשר נצברת אחת לשלושה חודשים. על החוב בגין הוצאות ושכר טרחה חלה ריבית משפטית לפי החוק, וכן חל כלל קרן מס' 03, היינו הפרשי הצמדה וכן ריבית משפטית אשר נצברת אחת לשנה.
19. במקרה של איחור בדיווח אודות הקטנת חוב, הלקוח מקבל זיכוי בגין התקופה שבין מועד ביצוע התשלום ובין הדיווח אודותיו. בתיק ההוצאה לפועל נרשם הזיכוי תחת השם "הפרש בשיערוך סכום בהקטנת חוב" (ראו לדוגמה שורה 46 בתיק ההוצאה לפועל, נספח 3 לתצהיר זה).
20. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, על מנת שהלקוח יקבל זיכוי לפי אותה ריבית אשר חלה על קרן החוב, על המשיב לציין בדיווח על הקטנת החוב את מספר קרן החוב (מס' 301) ואת כלל הקרן (מס' 07). המשיב אינו פועל כך. כתוצאה מכך מבוצע זיכוי בסכום נמוך מהסכום שהלקוחות זכאים לקבל. להמחשת הענין, אציג מספר דוגמאות מתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק-הדין ומתיק המשכנתא:
- 20.1. ביום 1 ביולי 1998 שילמתי סכום של 148 ש"ח למשיב. לא ביצעתי את התשלום באמצעות לשכת ההוצאה לפועל. רק ביום 16 במאי 2001 המשיב מסר דיווח אודות תשלום זה. בטופס הדיווח המשיב לא ציין את מספר הקרן (מספר 301). כתוצאה מכך הפרש בשערוך סכום בהקטנת חוב לא חושב לפי שיעורי הריבית הבנקאית אשר חלה על קרן החוב, אלא בשיעור נמוך יותר, לפי שיעור הריבית המשפטית, או בשיעור קרוב לכך. בתדפיס ההוצאה לפועל מסומן כי הקטנת החוב בוצעה לפי קרן מס' 0 ולא לפי קרן מס' 301 (ראו שורות 149-150 בתדפיס תיק ההוצאה לפועל, נספח 3 לתצהיר זה). לפי הריבית הבנקאית אשר חלה על קרן החוב (קרן מס' 301) בהתאם לטבלה מס' 117 ולכלל הקרן מס' 07, הפרש בשערוך סכום

בהקטנת חוב, כלומר הזיכוי, היה צריך לעמוד על סכום של 121.8 ש"ח. בפועל חושב סכום נמוך יותר - 37 ש"ח בלבד, ואני זוכיתי בהתאם.

טופס הקטנת חוב מיום 16 במאי 2001 מצורף לתצהיר זה כנספת 6.

טפסי הקטנת חוב מתיק ההוצאה לפועל שנפתח מכח פסק-דין מצורפים לתצהיר זה כנספת 7.

תחשיב שנערך באמצעות תוכנת עודכנית מצורף לתצהיר זה כנספת 8.

20.2. ביום 29 בפברואר 1996 שילמתי למשיב סכום של 5,000 ש"ח. תשלום זה לא בוצע באמצעות לשכת ההוצאה לפועל. המשיב דיווח אודות הקטנת החוב רק ביום 16 במאי 2001 (שורות 107-108 לתדפיס תיק ההוצאה לפועל, נספח 3 לתצהיר זה). גם במקרה הזה המשיב לא דיווח כראוי, ולא ציין את מספר קרן החוב. עקב כך ההפרש בשיערוך סכום בהקטנת חוב חושב לפי ריבית משפטית, ולא לפי ריבית בנקאית. זוכיתי בסכום של 3,368.09 ש"ח בלבד במקום סכום של 10,972.71 ש"ח.

תחשיב שנערך באמצעות תוכנת עודכנית מצורף לתצהיר זה כנספת 9.

20.3. ביום 17 ביולי 2001 שילמתי סכום של 6,000 ש"ח למשיב. גם תשלום זה לא בוצע באמצעות לשכת ההוצאה לפועל. רק בחלוף חמש שנים, ביום 1 במאי 2006, המשיב מסר דיווח אודות הקטנת החוב בתיק המשכנתא. ושוב, בטופס הדיווח המשיב לא ציין את מספר קרן החוב ואת כלל הקרן. כתוצאה מכך ההפרש בשיערוך סכום בהקטנת חוב לא חושב לפי שיעורי הריבית הבנקאית אשר חלה על קרן החוב (מספר 301) לפי טבלה 117, אלא בשיעור נמוך יותר, לפי החוק, או בשיעור קרוב לכך. בתדפיס ההוצאה לפועל מסומן כי הקטנת החוב בוצעה לפי קרן מס' 0 ולא לפי קרן מספר 301 (ראו שורות 186-187 בתדפיס תיק המשכנתא, נספח 5 לתצהיר זה). עקב כך זוכיתי בסכום של 3,596.57 ש"ח בלבד, במקום בסכום של 5,378.96 ש"ח.

טופס הקטנת חוב מיום 1 במאי 2006 מצורף לתצהיר זה כנספת 10.

טפסי הקטנת החוב מתיק המשכנתא מצורפים לתצהיר זה כנספת 11.

תחשיב שנערך באמצעות תוכנת עודכנית מצורף לתצהיר זה כנספת 12.

20.4. ביום 25 במאי 2001 שילמתי למשיב סכום של 10,000 ש"ח. תשלום זה לא בוצע באמצעות לשכת ההוצאה לפועל. המשיב מסר דיווח על תשלום זה בתיק המשכנתא רק ביום 1 במאי 2006 (שורות 180-181 לתדפיס תיק ההוצאה לפועל, נספח 5 לתצהיר זה). גם במקרה זה המשיב לא ציין בטופס הדיווח אודות הקטנת החוב את מספר הקרן ואת כלל הקרן המתאימים. עקב כך זוכיתי בגין האיחור בדיווח בסכום של 6,178.6 ש"ח, במקום בסכום של 9,414.75 ש"ח.

תחשיב שנערך באמצעות תוכנת עודכנית מצורף לתצהיר זה כנספת 13.

21. אלה מספר דוגמאות מתוך פעולות רבות של הקטנת חוב שדווחו בשני התיקים, אשר בוצע בהן זיכוי בריבית לפי שיעור נמוך מהריבית הבנקאית, אשר חלה על קרן החוב בתקופה שבין ביצוע התשלום ובין הדיווח. כך עולה בבירור מהתדפיסים של תיקי ההוצאה לפועל (נספחים 3 ו-5 לתצהיר זה).

22. לסיכום חלק זה, הראיתי כי המשיב מחייב את הלקוחות ביתר - המשיב אינו מציין בדיווחי הקטנת החוב את מספר קרן החוב ואת כלל הקרן, כתוצאה מכך מבוצע חישוב שגוי של ההפרש בשערוך הסכום, והלקוח מזוכה ברבית נמוכה מזו לה הוא זכאי. כך, לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, המשיב מתעשר שלא כדין.

חלק רביעי - רשות האכיפה והגביה ולשכת הוצאה לפועל מודות כי מבוצע זיכוי בחסר במקרה של דיווח באיחור

23. הראיתי כי כאשר הזוכה אינו מסמן בטופס הקטנת החוב את מספר הקרן ואת כלל הקרן, אלא משאיר את המקום המתאים לסימון כשהוא ריק, מחושב ההפרש בשיערוך הסכום לפי החוק (או בשיעור קרוב). כך מוכח מהחישובים שהצגתי. כך עולה גם מתכתובת שעו"ד יעקב אביעד, מבאי-כוחי, קיים עם רשות האכיפה והגביה ועם לשכת הוצאה לפועל.

24. ביום 22 ביוני 2010 מר הרצל חגיגי, חייב בתיק הוצאה לפועל, פנה בשאלה בענין זה אל גזברות לשכת הוצאה לפועל בתל-אביב יפו. ביום 23 ביוני 2010 התקבלה תשובה לפיה "באם ב"כ הזוכה לא ציין בבקשה את מספר קרן החוב, ההקטנה מקוזזת בתיק בשערוך לפי ריבית והצמדה עפ"י חוק ריבית והצמדה". בקשר לכך מר חגיגי הגיש לבית-המשפט הנכבד בקשה לאישור תובענה כייצוגית, נגד בנק אחר (ת"צ 3976-12-10).

העתק של מכתב הפניה של מר חגיגי מיום 22 ביוני 2010 והעתק של מכתב התשובה מיום 23 ביוני 2010 מצורפים לתצהיר זה כנספח 14.

25. ביום 24 ביוני 2010 עו"ד אביעד פנה לרשות האכיפה והגביה ושאל "האם כאשר ב"כ בנק מבקש לבצע הקטנת קרן רטרואקטיבית בתיק הוצל"פ אשר מתנהל לפי כלל חישוב 07 צריך לציין בטופס 'בקשות זוכה לפעולות כספיות' ... במפורש כי החישוב הינו לפי כלל קרן מס' 07 שאלמלא כן מחשב ההוצל"פ מבצע את הזיכוי בהתאם לחוק פסיקת ריבית והצמדה והזיכוי איננו בריבית בנקאית כדין". ביום 30 ביוני 2010 גב' בתי כהן, מנהלת מחלקת פניות ציבור של רשות האכיפה והגביה, השיבה לעו"ד אביעד כי "הקטנות קרן בתיק מדווחות עפ"י הנתונים המצוינים בבקשת הזוכה ובמועד אשר הגיש את הבקשות ללשכת הוצל"פ, תוך התייחסות למועד התשלום בפועל סכום ההקטנה ומספר הקרן שממנה יש לבצע את ההקטנה. אם ב"כ לא מציין בבקשה את מספר קרן החוב, ההקטנה מקוזזת בתיק בשערוך לפי ריבית והצמדה. אם ב"כ מציין בבקשה את מספר קרן החוב, ההקטנה מקוזזת לפי הריבית של קרן החוב". באותו יום עו"ד אביעד הוסיף ושאל: "למען הסר ספק ... אבקש אישורך לכך כי הדרך היחידה בעצם לזכות בריבית בנקאית רטרואקטיבית בתיק הנושא ריבית בנקאית הינה לציין מפורשות בטופס הקטנת הקרן כי חישוב כלל קרן החוב הוא 07". ביום 5 ביולי 2010 התקבלה בדאר אלקטרוני תשובה מגב' בתי כהן, מנהלת מחלקת פניות הציבור, לפיה "לצורך הקטנת קרן, מקרן חוב המתנהלת לפי כלל 7 יש לציין במדויק את מספר קרן החוב המתנהלת לפי כלל 7. חשוב להקפיד ולציין את מספר הקרן המתאימה". גב' כהן צירפה להודעתה דוגמה של טופס "בקשות זוכה לפעולות כספיות", הכולל בקשה להקטנת חוב, וסימנה בדיוק היכן על הזוכה לסמן את מספר הקרן ואת מס' כלל הקרן.

העתקי המכתבים מימים 24 ו-30 ביוני 2010 והטופס לדוגמה מצורפים לתצהיר זה כנספח 15.

26. הראיתי כי המשיב אינו מציין את הנתונים בטפסי הקטנת הקרן. כתוצאה מכך ההפרש בשיערוך סכום בהקטנת חוב מחושב באופן שגוי.
27. ביום 27 ביוני 2010 עו"ד אביעד פנה אל מר דוד מדיוני, מנהל רשות האכיפה והגביה, ושאל אותו "האם כאשר זוכה בתיק בו מחויבת הקרן בריבית בנקאית (כלל חישוב 07) מבצע פעולה של הקטנת קרן רטרואקטיבית באמצעות טופס 'בקשות זוכה לפעולות כספיות' מחויב לציין בטופס, בכדי שהזיכוי יהיה אף הוא בריבית בנקאית ... כי הנו לפי כלל קרן מספר 07?". במכתב מיום 12 ביולי 2010 השיבה עו"ד ענת ליברמן, סגנית בכירה ליועצת המשפטית של הרשות, כי מחשב ההוצאה לפועל מזהה, גם אם לא מציינים זאת בטופס, את הריבית ואת כלל החישוב המתאימים. תשובה זו אינה נכונה.
- העתקי המכתבים מימים 27 ביוני ו-12 ביולי 2010 מצורפים לתצהיר זה כנספח 16.
28. העובדות אינן תואמות את האמור במכתב של עו"ד ליברמן. המקרה שלי מוכיח זאת. כאשר המשיב לא דיווח אודות מספר הקרן וכלל הקרן, חושב הפרש בשערוך סכום בהקטנת חוב, לפי החוק (או שיעור קרוב). בנוסף, הראיתי כי לשכת ההוצאה לפועל בתל אביב וכן גבי כהן ממחלקת פניות הציבור של רשות האכיפה והגביה נתנו תשובות שונות לגמרי, אשר תואמות את מהלך הדברים בתיקי ההוצאה לפועל.
29. נוכח דברים אלה, ביום 22 ביולי 2010, עו"ד אביעד פנה שוב אל עו"ד ליברמן, ציין בפניה כי התקבלו תשובות סותרות וביקש ממנה לעיין שוב בכך. ביום 9 באוגוסט 2010 עו"ד ליברמן השיבה כי "עיינתי בתשובותיהן של גבי מויאל וגבי כהן, שתייהן השיבו תוך התייחסות ובדיקה של תיק מסויים. אשר על כן איני חולקת על האמור במכתביהן". בכל הכבוד, לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, אין שום הבדל בין התיק שנבדק, תיק ההוצאה לפועל של מר חגיגי, לבין תיקים אחרים, ובכלל זה התיק שלי. כשם שבתיק של מר חגיגי היעדר דיווח אודות מס' הקרן וכלל הקרן גרם לחישוב ההפרש בשיערוך לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, כך הדברים בכל התיקים האחרים. מערכת המחשב של לשכת ההוצאה לפועל וודאי פועלת באותו אופן בכל התיקים. כך עולה בבירור גם מהתשובות של גבי מויאל וגבי כהן, אשר הציגו כלל ברור, ללא התייחסות לתיק מסויים בלבד. כפי שהראינו, כך ארע גם במקרה שלי. נראה כי גם עו"ד ליברמן הבינה שקיימת בעיה חמורה באופן שבו הזוכים ובאי-כוחם מדווחים אודות הקטנות חוב. על כן היא הוסיפה כי "בהקשר זה אבקש להוסיף עוד, כי נוכח האמור במכתבך, בכוונתנו להנחות את הגזברויות שלא לקבל בקשות רטרואקטיביות להקטנת קרן שלא פורט בשדה המתאים מה כלל החישוב שבו יש לשערך את התקבולי". לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, תשובה זו מחזקת את עמדתי. הרי אם מערכת ההוצאה לפועל היתה מזהה את הקרן באופן אוטומטי, ניתן היה לקבל בקשות להקטנת קרן גם כאשר כלל החישוב אינו מצויין בהן.
- העתקי המכתבים מימים 22 ביולי ו-9 באוגוסט 2010 מצורפים לתצהיר זה כנספח 17.
30. לסיכום חלק זה, לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, התכתובת עם לשכת ההוצאה לפועל ועם רשות האכיפה והגבייה מוכיחה כי הלקוחות אינם מזוכים ברבית מתאימה, במקרה של תשלום שלא באמצעות לשכת ההוצאה לפועל. על המשיב למסור דיווח נכון ולתקן את הרישומים בתיקי ההוצאה לפועל אשר מבוססים על דיווחים שגויים.

חלק חמישי - מעשי המשיב מגבשים עילות תביעה בגין הטעיה

31. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, מעשי המשיב - אי-מסירת דיווח ואיחור במסירת דיווח אודות הקטנת חוב, וכן הזנת נתונים לא נכונים הנוגעים לחישוב ההפרש בשערוך סכום בהקטנת חוב - גורמים לכך שתיק ההוצאה לפועל יציג יתרת חוב לא נכונה. כתוצאה מכך החייבים, לקוחות המשיב, מוטעים ומחוייבים ביתר.
32. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, מעשים אלה מגבשים נגד המשיב עילת תביעה בגין הטעיה.
33. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, גם אם לא היה נגרם ללקוחות נזק בפועל, לא יכולה להיות מחלוקת שמעשי המשיב עלולים להטעות את החייבים, ועל כן אסורים.
34. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, חומרת ההטעיה עולה גם מחוזר מס' 6/03 של המפקח על הבנקים, אשר כולל הנחיות בקשר לגביית חובות באמצעות עורכי-דין חיצוניים. נאמר שם כי "בעיה נוספת הנפוצה בגביית חובות הינה חוסר ההתאמה בין גובה החוב של הלקוח כפי שהוא רשום בספרי הבנק, לבין סכום החוב ברישומי ההוצאה לפועל. לחוסר התאמה זו יכולות להיות סיבות אחדות, וביניהן שיעור ריבית שונה, העדר עדכון רישומי ההוצאה לפועל בתקבולים שהתקבלו על חשבון החוב, או עידכונם באיחור ולא בימי הערך המתאימים. למותר לציין כי החייבים עומדים בפני מצב בו אין הם יודעים מהי יתרת חובם המעודכנת – דבר שמקשה עליהם את פרעון החוב, ועלול להוביל לתשלום עודף של החוב" (ההדגשה הוספה).
- חוזר המפקח על הבנקים מס' 6/03 מצורף לתצהיר זה כנספח 18.
35. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, בזמן שהמשיב מתקשר עם לקוחותיו, הוא יודע היטב כי אם הלקוח יהפוך להיות חייב, יימסרו דיווחים מאוחרים ושגויים בתיקי ההוצאה לפועל. זוהי הטעיה.

חלק שישי - מעשי המשיב מגבשים נגדו עילת תביעה בגין הפרת חובה תקוקה

36. הראיתי כי המשיב נוהג לדוות באיחור, ואף באיחור רב, אודות הקטנות חוב, ולעיתים אף להימנע ממסירת דיווח.
37. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, הדבר מנוגד לדין. המשיב מחוייב למסור ללשכת ההוצאה לפועל דיווח על כל תקבול שקיבל על חשבון החוב, תוך שבעה ימים ממועד קבלתו.
38. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, מעשים אלה של המשיב - דיווח באיחור אודות הקטנות חוב - מגבשים עילת תביעה בגין הפרת חובה תקוקה.
39. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, החובה לדווח תוך 7 ימים מכוונת למטרה ברורה – להבטיח כי תיק ההוצאה לפועל ישקף את החוב האמיתי של החייב.

חלק שביעי - מעשי המשיב מגבשים נגדו עילת תביעה בגין רשלנות

40. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, על המשיב מוטלת חובת זהירות כלפי לקוחותיו.
41. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, המעשים והמחדלים המתוארים בבקשה זו - דיווח אודות הקטנות חוב באיחור, הימנעות מדיווח וכן דיווח שגוי - אינם סבירים. תאגיד בנקאי סביר, כדוגמת המשיב, היה מדווח, במועד, כדין, והיה מציג בדיווח את כל הנדרש על מנת שההפרש בשערוך סכום בהקטנת חוב יבוצע בהתאם לשיעור הרבית הבנקאית, שחלה על החוב. למשיב חובת זהירות כלפי הלקוחות, ובהתשלולו הוא מפר חובה זו ומסב ללקוחות נזק.
42. על כן, לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, מעשי המשיב מקימים לי ולחברי הקבוצה עילות תביעה בגין רשלנות.

חלק שמיני - עילות תביעה נוספות - עשיית עושר, הפרת חובת אמון, הפרת הסכם, התנהגות שלא בתום לב

43. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, מעשי המשיב מקימים לי, וכמוני לחברי הקבוצה, עילות תביעה נוספות.
44. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, במעשים ובמחדלים שתוארו המשיב עושה עושר ולא במשפט, על חשבון ציבור לקוחותיו. אותם מעשים ומחדלים גורמים לכך שהחוב בתיק ההוצאה לפועל גבוה מהחוב האמיתי. כך המשיב גובה מלקוחותיו סכומי כסף שלא כדין. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, מכח עילה זו על המשיב לתקן את הרישום בתיקי ההוצאה לפועל ולהשיב כספים ללקוחות.
45. ועוד, לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, המשיב כתאגיד בנקאי נושא בחובת אמון מיוחדת כלפי הלקוחות. במעשים ובמחדלים המתוארים בבקשה זו המשיב מפר את חובת האמון המיוחדת המוטלת עליו.
46. בנוסף, לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, מעשי ומחדלי המשיב מהווים הפרת חוזה. ביסוד ההתקשרות עומדת ההנחה וההסכמה כי המשיב ימסור דיווחים במועד, כדין, ויכלול בדיווח את הנתונים הנדרשים על מנת ששיערוך הקטנת החוב יבוצע כראוי. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, המשיב מפר הסכמה זו. על כן קמה עילת תביעה בגין הפרת חוזה.
47. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, המשיב גם מפר את החובה לנהוג בתום לב ובדרך מקובלת בביצוע החיובים על-פי ההסכם.

חלק תשיעי - הסעד - הפסקת מעשי ההטעיה והשבת הסכומים שהמשיב גבה ביתר

48. עילות התביעה שהצגנו מזכות את חברי הקבוצה בסעדים הבאים:
- (1) צו, המורה למשיב למסור דיווח אודות הקטנות חוב, בגין תשלומים שלא דווח אודותם ללשכת ההוצאה לפועל;
- (2) צו, המורה למשיב להגיש דיווח מתקן אודות הקטנות חוב שבוצעו אך המשיב דיווח עליהן באיחור, והזיכוי בגין תקופת האיחור בדיווח - היינו התקופה שבין ביצוע התשלום ובין הדיווח אודותיו – בוצע לפי שיעורי ריבית ומועדי הצטברות ריבית אשר שונים מאלה שחלו במהלך אותה תקופה על החוב;

(3) צו, המורה על השבת הכספים שנגבו כתוצאה מדיווח אודות הקטנות חוב באיחור ושלא לפי שיעור הריבית ומועדי הצטברות הריבית החלים על קרן החוב, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום ביצוע החיוב;

(4) צו, המורה למשיב למסור בתיקי ההוצאה לפועל דיווח אודות הקטנת חוב תוך שבעה ימים מהמועד שבו יתקבל אצל המשיב או אצל באי-כוחו תשלום;

(5) צו, המורה למשיב לכלול בדיווח אודות הקטנת חוב את הנתונים אודות שיעורי הריבית ומועד הצטברותה על הקרן אשר חלים על קרן החוב, היינו לציין את מספר הסימון של קרן החוב (מספר 301) ואת כלל הקרן החל על קרן החוב (כלל מס' 07 – ריבית המצטברת כל שלושה חודשים);

(6) צו, המורה על מינוי בעל תפקיד מטעם בית-המשפט הנכבד, אשר יפקח על ביצוע פסק-הדין, תיקון הרישומים בתיקי ההוצאה לפועל והשבת הכספים ללקוחות, וכן יפקח על ביצוע כל סעד אחר שיינתן לטובת הקבוצה;

49. כן מבוקש לקבוע כי גמול התובע הייצוגי בתביעה הייצוגית יהיה בשיעור של 7.5% משווי ההטבה לציבור (בתוספת מס ערך מוסף, אם חל) ושכר טרחת באי-כוחו יהיה בשיעור של 15% משווי ההטבה לציבור בתוספת מס ערך מוסף. שווי ההטבה לצורך חישוב זה יכלול את סכומי הכסף שיושבו לחברי הקבוצה בפועל, שווי התיקונים שיבוצעו בתיקי ההוצאה לפועל, שווי ההטבה שמגיעה לציבור בעקבות עדכון תיקי ההוצאה לפועל בהקטנות החוב במועד, ושווי ההטבה העתידית שמגיעה לציבור מתיקון התנהלות המשיב בכל אחת מעילות התביעה המתוארות בבקשה זו. הגמול ושכר הטרחה המבוקשים אינם כוללים את שכר הטרחה וההוצאות אשר מבוקש לפסוק לטובתי ולטובת באי-כוחי בגין בקשת האישור.

50. לפי חישוב שבוצע נגרם לי נזק בסכום נומינלי של 603,795.97 ש"ח. סכום זה כולל את הנזק בגין הקטנות חוב שלא דווחו ובגין הקטנות חוב שדווחו באיחור והזיכוי בוצע לפי שיעור ריבית נמוך מהשיעור החל על קרן החוב. ככל הידוע לי תיק ההוצאה לפועל אינו משקף את החוב האמיתי מטעמים נוספים שאינם קשורים לתובענה הייצוגית אשר מבוקש לאשר.

51. אינני יכול להעריך את הנזק שנגרם לקבוצת התובעים. ברור כי מדובר בסכומי עתק. כידוע לכל, המשיב הוא תאגיד בנקאי מוביל. לפי מיטב ידיעתי, המשיב מנהל נגד חייבים עשרות אלפי תיקי הוצאה לפועל, או יותר. המשיב גורם, בדרך של הטעיה או גביה ביתר, נזק בסכום של מאות שקלים ואף הרבה למעלה מכך, לכל לקוח. המשיב נוהג בדרך זו מזה שנים רבות. לפי הערכתי, מדובר בסכום של מאות מליוני ש"ח, שהמשיב גובה מחברי הקבוצה שלא כדין.

52. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, עלי להראות כי לכאורה נגרם לי נזק. הראיתי זאת.

חלק עשירי – מתקיימים כל התנאים לאישור התובענה כייצוגית

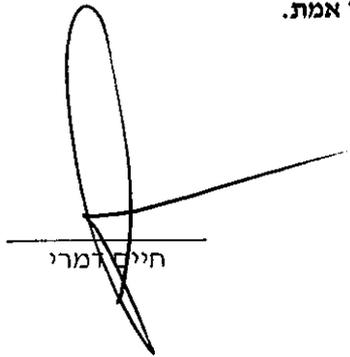
53. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, תובענה זו ממלאת אחר כל התנאים שנקבעו לצורך זה.
54. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, מדובר בתביעה נגד תאגיד בנקאי, בקשר לענין שבינו ובין לקוח, ועל כן ניתן להגיש בענין זה תביעה ייצוגית.
55. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, מתקיימות הדרישות הקבועות בחוק על מנת לאשר את הגשת התביעה הייצוגית.
56. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, התובענה אשר מבוקש לאשר מעוררת שאלות מהותיות משותפות. עילות התביעה משותפות לכלל חברי הקבוצה שאני עותר לייצג, ומבוססות על אותן עובדות שאני טוען להן. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, יש אפשרות סבירה, והרבה למעלה מכך, שהשאלות המשותפות יוכרעו לטובת הקבוצה.
57. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, ברור כי כל היסודות של עילת התביעה משותפים לכל חברי קבוצת התובעים. המשיב נוהג לאחר במסירת דיווחים אודות הקטנות חוב. המשיב מחסיר מהדיווחים אודות הקטנות חוב את הפרטים בדבר מספר הקרן ומספר כלל הקרן, וכך הוא מטעה את החייבים וגובה מהם סכומי כסף ביתר. התנהלות זו נעשתה באופן אחיד, כלפי הלקוחות המשפטיים של המשיב. נסיבות אלה אינן כוללות יסוד כלשהו הנוגע למבקש באופן ספציפי, אלא כולן נוגעות באופן אחיד לחייבים רבים של המשיב. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, גם עילות התביעה משותפות לכלל חברי הקבוצה – הטעיה, הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט, ועוד.
58. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, לשם ברור עילת התביעה בית המשפט הנכבד יידרש לדון ולהכריע בשאלות הבאות: האם המשיב מפר את החובה לדווח אודות הקטנות קרן תוך שבעה ימים מהמועד שבו הוא מקבל את התשלום; האם המשיב מציין את מספר הקרן ואת כלל הקרן הנכונים; האם המשיב מפר את הוראות חוק תבנקאות ואת תקנות ההוצאה לפועל; האם המשיב מטעה את חברי הקבוצה; וכן האם קמה עילת תביעה נגד המשיב בגין הטעיה, הפרת חובה חקוקה רשלנות. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, שאלות אלה משותפות לכלל חברי הקבוצה. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, גם עילות התביעה האחרות - הפרת הסכם, הפרת החובה לנהוג בתום לב ובדרך מקובלת, עשיית עושר ולא במשפט והפרת חובות בנקאי - מעוררות שאלות משותפות לכלל חברי הקבוצה. המשיב לא נהג איתי באופן שונה מן האופן שבו הוא נוהג עם כלל חברי קבוצת התובעים.
59. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, גם הסעד לו זכאי כל אחד מחברי קבוצת התובעים זהה – הפסקת מעשי ההטעיה, תיקון הרישומים בהוצאה לפועל, השבת כספים שנגבו שלא כדין, וכן תיקון של התנהלות המשיב מכאן ולהבא.
60. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, ניהול ההליך במתכונת של תביעה ייצוגית הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת. המשיב שלח ידו במעשי הטעיה והפרה של חובותיו כלפי ציבור רב של לקוחות. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, הלקוחות לא ינקטו הליכים באופן עצמאי, בשל היעדר מודעות לענין, חוסר כדאיות כלכלית, חשש ממערכה משפטית מורכבת נגד גוף רב עוצמה כמו המשיב, או מסיבה אחרת. מדובר בהליכים יקרים וסבוכים, שניהולם מורכב. חברי קבוצת התובעים מצויים בהליכים משפטיים בגין חובם למשיב, דבר שמקשה עליהם להוציא כספים רבים למימון מערכה נגד המשיב.

61. הדעת נותנת כי ציבור הלקוחות כלל לא מודע לענייני התביעה. הבנה בעניינים אלה טעונה בקיאות בהלכות בנקאות ובנבכי מערכת ההוצאה לפועל. חייב מן הישוב איננו יודע מהי הדרך הנכונה למלא טפסים של הקטנות חוב, וכיצד הדבר משפיע על חישוב השיערוך בהקטנת חוב. הוא כלל אינו מעלה בדעתו לבקש מלשכת הוצאה לפועל את טפסי הקטנות החוב ולעקוב אחר הדיווחים שמוסר המשיב. גם אם הוא יעשה כן, הוא לא יעמוד על התקלה. הוא מניח כי המשיב עושה זאת בדרך הנכונה.
62. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, בנסיבות אלה ברור שתובענה ייצוגית תגשים את המטרה שביסודה - להעניק תרופה לציבור של לקוחות הנפגעים כתוצאה מהפרות המשיב את החובות המוטלות עליו.
63. כמו כן, ההכרעה בשאלות במסגרת התביעה ייצוגית תחסוך זמן שיפוטי רב. גם תימנע אפשרות של פסיקה סותרת בקשר לאותם מעשים. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, בדיוק למקרים כאלה הוקם מוסד התביעה הייצוגית.
64. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, גם גודל הקבוצה, בשמה המבקש מעוניין לתבוע את המשיב, מצדיק את אישור התובענה כייצוגית. למשיב, תאגיד בנקאי מוביל וידוע, בוודאי חייבים רבים מאד. לפי מיטב ידיעתי, מדובר ברבבות חייבים, ואף יותר מכך.
65. לפי יעוץ משפטי שקיבלתי, הדרישה כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ובתום לב מופנית בעיקר לשאלה אם המבקש הייצוגי יוכל לפעול במידת המרץ הראויה, ואם אין הוא נתון במצב של ניגוד עניינים עם שאר חברי הקבוצה.
66. אני מייצג בדרך הולמת את עניינם של כל חברי הקבוצה. הזכויות והאינטרסים שלי זהים לאלה של חברי הקבוצה. על כן, גם אין ספק כי אני מייצג בדרך הולמת את עניינם של כל חברי הקבוצה.

חלק אחד-עשר - סוף דבר

67. המשיב הוא גוף בעל עוצמה יוצאת דופן. ציבור הלקוחות זקוק להגנה מפני שרירות ליבו. הדברים נכונים במיוחד ביחס לציבור של אנשים חלשים, כמו חייבים שנפתחו נגדם תיקי הוצאה לפועל. לעתים קרובות מטרידות אותם שאלות קיומיות, כמו היכן הם יתגוררו לאחר פינויים מבית מגוריהם. הם בוודאי אינם יכולים לתת דעתם לחישובים של הפרשי רבית כאלה או אחרים. המשיב מנצל זאת לרעה.
68. קשה להעלות על הדעת מקרה מתאים יותר לתת הגנה לציבור הלקוחות. זהו בדיוק מסוג המעשים אשר הדרך הנכונה - וכנראה היחידה - לטפל בהם, תהא לאשר תביעה כייצוגית ולהורות על השבת הסכומים שנגבו מהלקוחות בניגוד לדין.

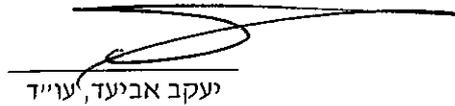
זה שמי זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

חיים דמרי

אישור

אני החתום מטה, יעקב אביעד, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 11 במאי 2011 התייצב בפני מר חיים דמרי, נושא תעודת זהות מס' 006795033, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר את נכונות הצהרתו וחתם עליה בפני.

יעקב אביעד, עו"ד